

Informasjon

Om oss

Aktiviteter

Noen å snakke med

Hud & Helse

Bli medlem

For medlemmer

Medlemsfordeler

Min side

Send oss oppdateringer

Dine rettigheter

Tillitsvalgt i PEF

Information in other languages

By language

By diagnosis

Landsmøtet

Likepersonlogg

Hjem

Псоріаз

English | Українська (Ukrainsk) | Polski | Dawisámegillii (Samisk) | Русский (Russisk) | Español Af-soomaali

Псоріаз - хронічне запальне захворювання шкіри. Захворювання характеризується виробленням клітин шкіри швидше, ніж зазвичай, через упередження в імунній системі. Це викликає запалення шкіри, яке проявляється у вигляді піднятих лускатих плям на шкірі.

Про псоріаз

Псоріаз — це шкірне захворювання, яке призводить до появи обмежених, загрублених плям на шкірі вкритих лусочками («бляшками»). Колір бляшок залежить від типу шкіри. Псоріаз на світлій шкірі стає червоним/рожевим, а псоріаз на темній шкірі може виглядати коричневим, фіолетовим або сіруватим. Ми називаємо бляшки, що лущаться «лущенням», які зазвичай мають білий/сріблястий колір

СТУПІНЬ СЕРЬОЗНОСТІ залежить від людини. Переважна більшість має лише невеликі ділянки висипу, тоді як інші мають важку форму псоріазу, де є більші ділянки шкіри з роздратованим висипом, болем у суглобах та іншими симптомами.

Фото: Псоріаз волосистої частини голови (iStock)

ПСОРІАЗ – ЦЕ ХРОНІЧНЕ захворювання, яке зазвичай включає періоди, коли у вас немає симптомів або є легкі симптоми, за якими наступають періоди, коли симптоми є більш серйозними.

ДІАГНОЗ ставиться лікарем (терапевтом чи дерматологом) виходячи з історії хвороби пацієнта та клінічного обстеження шкіри. Зазвичай ніяких додаткових обстежень не потрібно, але якщо лікар сумнівається, можна взяти невеликий зразок шкіри (**біопсія**) з висипу.

Причина

Причина псоріазу складна і досі не вивчена, але ми знаємо, що відіграють роль імунологічні, генетичні фактори і фактори навколишнього середовища. Ми знаємо одне: псоріаз не заразний. Не можна заразитися, торкаючись хворого на псоріаз, плаваючи в одному басейні або при інтимному контакті. Псоріаз зазвичай провокується чимось, що викликає появу чи погіршення симптомів. Провокуючі фактори варіюються від людини до людини і можуть включати **стрептококову інфекцію**, стрес, пошкодження/подразнення шкіри (**феномен Кебнера**) або гормональні зміни.

Симптоми та розташування

Псоріаз зазвичай призводить до того, що ділянки шкіри стають сухими та вкриті лусочками. Деякі люди виявляють, що псоріаз призводить до сверблячки або чутливості.

Існують різні типи псоріазу, кожен з яких має різні симптоми та локалізацію. Деякі типи є більш поширеними, ніж інші, і ви можете мати кілька типів одночасно.

- **Бляшковий псоріаз (фото)** є найбільш поширеною формою у дорослих і характеризується обмеженими плямами, покритими лусочками, які часто розташовуються на волосистій частині голови, ліктях та колінах.
- **Псоріаз волосистої частини голови (фото)** – це різновид бляшкового псоріазу. Він може з'явитися на частині чи всій шкірі голови.
- **Каплевидний псоріаз (фото)** є найбільш поширеною формою у підлітків та молодих людей і пов'язаний з інфекцією горла, спричиненою стрептококами. Цей тип псоріазу часто починається раптово і викликає невеликі висипання краплевидної форми, що симетрично поширюються на великі ділянки тіла. Каплевидний псоріаз може перерости в бляшковий псоріаз.
- **Зворотний псоріаз (фото)** викликає висипання у складках шкіри, таких як пахви, пах, під складками живота та на грудях. Цей тип псоріазу викликає появу великих, гладких/блискучих ділянок шкіри у деяких або у всіх цих областях.
- **Псоріаз нігтів (фото)** може виникати при всіх видах псоріазу та викликає зміни нігтів. Ці зміни варіюються від невеликих вм'ятин до сильного потовщення, нерівності та зміни кольору нігтів. Нігті також можуть відокремлюватися.

Запалення, спричинене псоріазом, може вражати інші органи та тканини організму. Люди з псоріазом можуть також відчувати інші проблеми зі здоров'ям – явище, яке називається коморбідністю. Псоріаз особливо пов'язаний з підвищеним ризиком серцево-судинних захворювань, діабету, тривоги, депресії та метаболічного синдрому. 10-15% хворих на псоріаз також відчувають болі в суглобах (псоріатичний артрит).

Фото: Бляшковий псоріаз на колінах та руках (iStock).

Поширеність

Вважається, що в Норвегії на псоріаз страждають 3,8–4,6 % (**дані на 2023 рік**). Симптоми зазвичай з'являються у віці від 15 до 25 років, але можуть виникнути у будь-якому віці. Псоріазом хворіють однакова кількість чоловіків та жінок.

Прогноз та лікування

Не існує лікування, здатноговилікувати псоріаз, але при правильному лікуванні симптоми можна зменшити, і захворювання стане менш агресивним у повсякденному житті.

ЛІКУВАННЯ визначається типом та тяжкістю вашого псоріазу. Існує широкий спектр методів лікування псоріазу, але визначити найефективніший з них може бути складно. Лікування часто починається з місцевого лікування (крок 1), і якщо ці методи лікування недостатньо ефективні або їх неможливо використовувати, перевіряється наступний крок лікування.

КРОК 1: Місцеве лікування

- Видалення лупи/лусочок
- Лікувальні ванни
- Рецептурні засоби: креми, мазі, гелі, лініментні розчини, шампуні тощо.

КРОК 2: Світлотерапія

- Лікування медичним світлом (УФО - ультрафіолетове опромінення)
- Кліматичне лікування (**детальніше тут**)

КРОК 3: Системне лікування

- Небіологічні-, хворобо-модифікуючі препарати

КРОК 4: Імуномодулююче лікування

- Біологічні ліки
- Біоподібні лікарські засоби

Докладніше про лікування псоріазу [норвезькою читайте тут](#).

Життя з псоріазом

Хоча для деяких людей псоріаз є лише незначною неприємністю, він може істотно вплинути на якість життя тих, хто серйозно уражений. Псоріаз може вплинути на ваші стосунки і те, як ви справляєтеся зі стресом. Це може навіть вплинути на ті області вашого життя, на які ви це не очікували, наприклад, на одяг, який ви вважаєте за краще носити.

ПІЛЬГИ. Люди з хронічними захворюваннями шкіри можуть отримувати пільги на зволожуючі засоби та ліки, які відпускаються без рецепта. Щоб отримати відшкодування за програмою національного страхування, ви повинні спочатку подати заяву на вступ до цієї програми, що має зробити ваш дерматолог.

Докладніше про ваші права та варіанти відшкодування можна прочитати тут!

ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ І АДАПТАЦІЯ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. Переважна більшість людей із псоріазом здатні функціонувати на роботі, якщо для цього створено відповідні умови. Відповідальність за створення відповідних умов лежить на працедавцеві, і після консультації з лікарем ваше робоче місце має бути максимально адаптовано до ваших функціональних можливостей.

Чи є у вас питання щодо ваших прав як хронічно хворої людини? Зателефонуйте до Громадської організації непрацездатних (FFO) на гарячу лінію з прав. Тел. +47 23 90 51 55.